

Campingmussen

Hein Verkade

Afgelopen zomervakantie zorgden eerder terugkerende en later arriverende kinderen voor een wat wonderlijke slingeroute door het noordoosten van Duitsland. Onze jongste dochter wilde graag naar Berlijn.

We komen terecht op een drukke camping nabij Potsdam. Hiervandaan is Berlijn prima met het openbaar vervoer te bereizen.

Tientallen mussen omringen direct ons plekje. Na een korte observatie verdwijnen ze naar de volgende plek waar net een tent is ingepakt. Dit is dagelijks werk voor de vogeltjes. Gek genoeg zijn het allemaal Ringmussen. Soms zwelt de groep aan tot meer dan 100 vogels, om even later weer uiteen te vallen in kleine slagvaardige familieteam, steeds op zoek naar voedsel. Er zitten veel bedelende jongen bij. Tijdens een rondwandeling over de camping kom je ook langs de zogenaamde 'Dauerplätze', permanent verhuurde plekken met bloemrijke tuintjes, schommelbanken, tuinkabouters en vrolijk beschilderde vogelhuisjes. Het is inmiddels augustus, maar toch zijn al

Ringmus met jong, camping bij Potsdam augustus 2013. foto: Hein Verkade

die huisjes nog bewoond, jawel door Ringmussen. Overal steken de mooi getekende kopjes van de jongen naar buiten als de ouders met voer langskomen. Het gaat ze duidelijk voor de wind. Natuurlijk wil je dan weten of er ook Huismussen rondvliegen. Maar nee, het lukt na vele rondjes camping niet ook maar één in de kijker te krijgen. Onderweg krijg je regelmatig vanuit een Dauerplatz te horen hoe 'herrlich' het hier, en hoe mooi paleis 'Sanssouci' is. Dat laatste kunnen we na ons bezoek bevestigen.

Ondertussen korren de raven vanuit de bomen boven ons. Opvallend tam zijn ze hier, gewend geraakt aan al die vakantie vierende druktemakers beneden.

Na het uitzwaaien van de kinderen op het station, zoeken we de rust van de Müritz op. We strijken neer op een campinkje zonder afgemeten plekjes, met steeds weer bijzondere mensen om ons heen, waaronder zowaar ook

vogelaars. De camping ligt net zo geïsoleerd in het bos en aan het water als bij Potsdam, maar zonder mussen! Het zijn hier roepende Visarenden, Kraanvogels en Zwarte Spechten die de aandacht trekken. Zeearenden zie je hier iedere dag.

Natuurlijk weer een rondje over de camping gelopen, waar een bont gezelschap kriskras door elkaar staat. Een groepje overjarige, gitaar spelende flowerpowers naast snelle surfers en even verderop een club liefhebbers van oude brandweerauto's, waar steeds aan wordt gesleuteld. In de bomen aan de rand foerageren Boomklevers, Grauwe en Bonte Vliegenvangers. Voor een Huismus moet je verder wandelen naar het dorpje Beuk.

De volgende bestemming met station is Lübeck, waar ons gezin weer wordt uitgebreid. De trein heeft vertraging maar dat is geen straf. Lübeck blijkt een fantastisch mooie stad, met steeds weer verrassende hoekjes. Het is een geluk geweest dat de bommenwerpers in de Tweede Wereldoorlog nog niet zo nauwkeurig konden mikken en de meeste bommen al boven Hamburg hadden afgeworpen. Hierdoor is maar liefst 70% van de

Middeleeuwse Hanzestad bewaard gebleven. Als je daar rondloopt, realiseer je je pas goed wat er in al die andere steden allemaal kapot is gegooid.

Op de camping aangekomen hoor je gelijk de Ringmussen. Dat geluid is goed blijven hangen vanuit Potsdam. Mis..... door de kijker alleen maar Huismussen! Niet zo goed onthouden dat mussengetjilp..... Maar wat blijkt even later, er zitten hier Ring- en Huismussen door elkaar.....een oppepper voor het geheugen. Het is een aangenaam gevarieerd getjilp om ons heen. De Ringmussen wat scherper en helderder dan het wat meer ronde echte getjilp van de Huismussen. Ze hebben hun eigen favoriete

zitplaats, de Huismussen op een geknotte boom naast een Dauerplatz en de Ringmussen op en in een conifeer. Soms ook naast elkaar. Ringmussen zijn een maatje kleiner, zitten wat strakker in het pak en lijken wat venijniger en sneller. Het doet een beetje denken aan het verschil tussen de Kleine Mantelmeeuwen en Zilvermeeuwen op ons dak in Noordwijk.

We reizen verder richting Rügen, een groot eiland in de Oostzee dicht bij de Poolse grens. Volgens de vogelaars in de Müritz is het oostelijk deel van het eiland het meest toeristisch en dus kiezen we maar voor de westkust. Daar aangekomen blijkt de camping vol. Voor ons wacht nog een camper en achter de balie een bedenkelijk kijkende receptioniste. We moeten wachten op Helmut, de zoon van de campingbaas. Nou ja die camper mag nog op een overgeschoten hoekje naast de WC staan..... wij vrezden het ergste.

Helmut vraagt hoe groot onze caravan is. We laten het hem zien en het valt kennelijk mee. Of we hem maar even willen volgen. Alles staat hutje aan mutje maar opeens kijken we aan het eind van de camping over de Oostzee. Als we de caravan tussen de laatste twee bomen kunnen manoeuvreren mogen we er gaan staan.

Nou, met een privéstrandje voor ons, proppen we hem er natuurlijk tussen. Heerlijk rustig, met als enige verstoring het langs pruttelende pontje naar Hiddensee. Maaik is buiten en vraagt wat voor vogel ze hoort. 'Blauwe Reiger' roep ik vanuit de caravan. Dit valt niet te rijmen met wat zij ziet en dus gewapend met de kijker naar buiten. Een Reuzenster, even later gevolgd door een piepend jong. Hier gaan we niet meer weg! 's Morgens, tijdens het ontbijt op ons strandje, worden we weer omringd door mussen: nu alleen maar Huismussen. Zij vliegen af en aan en zitten graag in het riet langs de oevers. Ondertussen komen er steeds krijsende en piepende Reuzensternen voorbij.

Er loopt een onverhard paadje vanaf ons strandje verder langs de kust. Dat maakt nieuwsgierig. De volgende morgen voor het ontbijt maar eens op de fiets gaan kijken wat er te beleven valt. Door het prachtige zomerweer is het meeste graan geoogst. Op een stoppelveld staat een groep Kieviten en Goudplevieren.

Dus de telescoop opgezet. Het miegelt er van de zangvogels. Tientallen Veldleeuweriken, Spreeuwen, Gele en Witte Kwikstaarten, Kneuen met bedelende jongen en nog wat onduidelijke forse zaadeters. Dikke kop, een hoge, wat lichte snavel, een vlekkerige borst en roze pootjes..... Het duurt even voor het kwartje valt; dit moeten Grauwe Gorzen zijn! Nou niet bepaald de eerste soort waar je als randstedelijke vogelaar aan denkt. Ze zijn hier opvallend talrijk. Een kleine telling levert al gauw 40 vogels op. Ze zijn niet schuw. Soms vliegt er een groepje op en dan hoor je hun kenmerkende 'bitbit' geroep.

In de struikjes langs de akker zit een Braamsluiper en een familie Grauwe Klauwieren. Dan vluchten meer dan 100 mussen de struiken in om even later weer net zo snel terug te keren naar het stoppelveld.

Allemaal Huismussen. Na enig zoek lukt het nu wel er een paar Ringmussen tussen te vinden. Je staat zo al gauw een uur te genieten in het ochtendzonnetje.

Even verderop ligt een zandbank in zee. Dit is een zeldzaam element in een zeelandschap zonder getijden. Het zit vol met vogels. Een ruwe schatting levert zo'n 3-4000 Grauwe Ganzen, 2-3000 Aalscholvers en ruim 1000 Goudplevieren op. Hier blijken ook de Reuzensternen te rusten, ruim 30 bij elkaar. Zo'n kanjer van een stern valt weer in het niet bij een vrijwel volwassen Zeearend die ernaast zit.

Verder behoorlijk wat Wintertalingen en de eerste Brilduikers. Terug op de camping is het inmiddels tijd voor koffie in plaats van ontbijt.

We gedragen ons als Huismussen, een beetje lezen, zonnen en rond de camping vogelen. We zijn alleen een keertje meegeprutteld naar Hiddensee. Een beetje rare naam voor een eiland. Het pontje doet een denken aan de zwart-witte bootjes naar Vlieland in de jaren zeventig. Deze is alleen nog een maatje kleiner. Heel gemoedelijk allemaal; post en bagage worden met een handkarretje van boord getrokken en als dat klaar is loop je het schip op. Een wat verweerde man scheurt je kaartje door midden zonder er naar te kijken.

Op de boot voelen de Huiszwaluwen zich meer dan thuis, vele nestjes met jongen varen dagelijks mee heen en weer. In een kale boom langs het water zit een Visarend met een sarrende Bonte Kraai om hem heen.

Het sfeertje op Hiddensee lijkt een beetje op Vlieland. Vanaf de loopplank wandel je zo de loods van de fietsenverhuurder binnen. Kom je op de Postweg op Vlieland nog wel eens een langs scheurende eilander tegen, op Hiddensee kun je zonder gevaar rondslingeren, zelfs de bewoners hebben er geen auto. Ook landschappelijk zijn er overeenkomsten. Een hoog duin in het noordoosten met een vuurtoren erop en een lange zandstaart ten zuiden hiervan.

Geologisch zijn de verschillen groter. Op Hiddensee bestaat het hoge duin uit een enorme eindmorene, daar achtergebleven na de laatste ijstijd, terwijl het hoge duin van Vlieland door zee en wind is gevormd. Beide eilanden zijn rijk aan vogels, maar wel anders van samenstelling door het ontbreken van eb en vloed bij Hiddensee. De talrijkste soorten zijn de Grote Canadese Gans, de Goudplevier en de Oeverzwaluw. Op de terugweg hangt er achter het pontje alleen een Reuzenster; slierten meeuwen ontbreken.

Na een week verlaten we Rügen, overtuigd er zeker nog eens terug te keren.

Reuzenster, Rügen. foto: Hein Verkade